

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 35.

V Ljubljani, v ponedeljek 14. februarja 1898.

Letnik XXVI

Domoljubne misli.

(Dalje.)

2. Poezija in proza.

Ker je ta napis zadnji čas že tako običajen postal, rabimo ga še mi. Pa je tudi resničen; — ta kontrast namreč, ki je časih med našo narodno poezijo in med suho prozo naših narodnih razmer. Saj poznate Ivana Vesela Koseskega naučeno pesem: »Kdo je mar?« Kako se to živahno bere! Mož ti v sveti naučenosti proslavlja slovenskega oratarja, opisuje njegovo nadarjenost in kaj da vse rodi slovenska kmetijska korenina: učenjake, vojake, cerkvene dostojanstvenike, trgovce, umetnike in kaj še vse lepega.

Kako pa je v istini? Zmožnosti res imamo za vse različne stroke, in naši rojaki so se često proslavili v tujini. Človek bi sodil, da imamo torej dovolj slovenskih moči, s katerimi bi zastavili vsa odlična mesta, kolikor jih naša domovina potrebuje. Kako vse drugače pa je v resnici! Nemec nam gospodari v deželi. Izmed 36 komisarjev za pariško razstavo — ste pisali zadnjič — v naši deželi je 10 Slovencev. Od pariške razstave sicer rešitev naše domovine ni odvisna, ali dosti jasno se vidi, kako si upajo visoki gospodje, katerim smo v varstvo izročeni, z nami ravnati. Je li razpisano kako mesto, za katero se trudita Slovenec in Nemec, prepričan bodi, da ga bo Slovenec le redko kedaj dobil. Izmed deset okrajnih glavarjev na Kranjskem ni baje ne eden Slovenec. Kako šele po obmejnih slovenskih deželah! Sploh uradnik ne pride zlepa kvišku, če ni Nemec, ali se prej ne ponemškutari. Sinovi višjih uradnikov, naj so tudi ti otroci slovenskega oratarja, se navadno štolijo za Nemce; kateri niso, to so izjeme. Zato imamo toliko renegatov, te posebne species strupenih kopriv, ki baš na naši zemlji tako bujno poganjajo.

Da imamo toliko odpadnikov, smo deloma sami krivi, ker ne znamo postopati s take vrste ljudmi. Če v vojski vojak pobegne, ga ustrelé, njemu v sramoto, drugim v strah. Take narodne deserterje pa bi bilo treba proglasiti kot brezsrčne izvrge naroda, s katerimi nočemo imeti mi opraviti. Mi pa paktiramo z njimi in iščemo njih milosti!

Čudni smo res Slovenci. Kar je tujega, nam je imenitno; kar domačega, ne velja. Tuja roba, tuja noša, tuj jezik, tuje šege, tuja umetnost, tuji ljudje.

Prav tisto in še huje, kakor v drugih službah, je na polju narodno-gospodarskem. »Bridka žalost me prešine — ko se spomnim domovine«. Poglejmo malo okolu sebe! Kje je kak boljši kosec v deželi, da bi ga ne imel v lasti tujec? Naši gradovi, — kdo gospodari po njih? Kako prostrana posestva, kako razsežne gozdove imajo, Slovenci pa ostanke, Kras in suho Krajino, to je naše veleposestvo. Vrh tega pa še ta vnebovpijoča krivična volilna »pravica«. In ti klopi, ki so se zajedli v našo kožo, imajo sedaj odločilno besedo pri nas. Zakaj? Po naši neumnosti? Quosque tandem! Res, doklej še? Kdaj se bomo že spametovali? Kako da ta peščica Nemcev domi-

nira nad nami, odkod ta čudna prikazen? Sreča nam res ni bila nikdar mila, nekaj pa smo tudi sami krivi. Naša pohlevnost presega že vse meje. Vzgojeni smo tako, navajeni smo gledati, da imajo pri nas vse boljše tujci in da nam vrhu tega še gospodarijo. Navadili smo se tujega jarma, da ga nič več ne čutimo. Naše rodoljubje, ki je je Stvarnik globoko zarisal v dušo, nam pravi in glasno vpije, da tako ni prav!

Poleg gradov, teh starih tabrov nemštva, novejši čas prihaja med nas druga mōra od te strani: tovarne. Ali ni v istini žalosten pogled po deželi? Na vsaki dve uri v deželi tovarna — nemška kolonija. Poglejmo na Gorenjskem: Bela Peč, Dovje, Jesenice, Tržič, Medvode, Domžale, Vevče, Litija itd. Podjetniki pa navlečejo za seboj cele trume nemških uradnikov, delavcev, celih družin, ki v jezikovnem oziru našo deželo kazé, v moralnem pa pridijo in verski indiferentizem vanjo zanašajo. Po veri so protestantje, judje in kdo ve kaj še vse; napovedujejo se nam že protestantske verske občine.

In to se vsak dan množi in razširja; mi pa mirno gledamo. Ali bi ne mogli vsega tega mi v svoji roki imeti? Zakaj nas morajo še le tujci učiti, kake zaklade naša zemlja v sebi ima, kaj se da na naših tleh vse storiti? Če si oni pomagajo v naši domovini, zakaj bi si mi ne v svoji? Kako, bodete dejali, če nimamo kapitala? S čem pa? Z združenimi močmi! Morda nam še bolj kakor kapitala manjka — podjetnosti. »Slovenec, tvoja zemlja je zdrava — Za pridne nje lega naj prava. — Išče te sreča, um ti je dan — Našel jo boš, če nisi zaspan!«

V dobrem spominu nam je še s vseslovenskega shoda g. Povšeta izvrstni gospodarski govor, najbolj pa se nam je vtisnila tale misel: Francozi imajo svoj denar naložen ne le v hranilnicah, marveč v podjetjih, kjer se mnogo bolje obrestuje. Ali bi ne mogli Slovenci tudi tako? — Mi puščamo svoj denar raje v kranjski hranilnici, kjer donaša dobičke našim političnim nasprotnikom, ki ga obračajo čestokrat proti nam.

Ganimo se! Misel g. Povšeta je izvrstna. Toda če bo kar obležala, ne bo iz nje nič; treba jo je pobrati in jej življenja vdihniti. Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal.

Dobro bi bilo, če bi imeli neko centralo, katera bi vodila take reči. Parkrat so že listi izražali željo, da bi se napravilo občasno slovensko gospodarsko društvo nasproti »Südmarki«. Dosedaj se ni zgodilo nič. Kaj menite, morda bi »gospodarska zveza«, ki se ima v kratkem osnovati, hotela svoj delokrog razširiti in to veliko nalogo prevzeti? Zvezala bo obstoječe zadruga, pospeševala naj bi snovanje novih po vseh krajih naše domovine; ko si te nekoliko opomorejo, lotevale bi se lahko sčasoma večjih podjetij. S tem bi se pomoglo narodnim kakor socialnim potrebam. Česar eden ne zmora, zmoglo bi jih več združenih. Njej bi se tudi naznanjalo, ako bi bilo kako slovensko posestvo v nevarnosti, da je kupi tujec. Kupila bi je ali zadruga sama in ljudem nazaj prodala, ali vsaj ljudem s svetom in dejanjem pomagala ter takó tujce odganjala

od naše domovine. Ali ni bridko Slovincu, če pomisli, da je blejski grad, ta kras naše zemlje, v judovskih rokah? Born se je sicer zaril v našo deželo, ali še hujše bi bilo, če bi nikogar ne bilo, ki bi bil ljudi opozarjal na nevarnost. Lahkomi-selni ljudje, zlasti ako so zadolženi, radi prodajajo svojo zemljo komurkoli, češ bomo imeli denar. Čez par let »nej dnarca, nej blaga«. Med nami so tujec redi in pase, Slovenec pa — nemanič — zapušča domovino in se seli na vse kraje sveta v zgubo naroda, v zgubo samosvojo, časno in večno. —

Ali ni toraj dolžnost samoobrambe, da se z vsemi štirimi branimo tujcev in branimo rodno zemljo svojemu rodu? Kar smo zamudili, hitimo popraviti! Sami si moramo pomagati, govorili smo na vseslovenskem shodu. No, pomagajmo si!

In česar ne zmora jeden, zmogli bomo združeni. Organizujmo se narodnogospodarsko!

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. februarja.

Volilna preosnova v koroškem dežel. zboru. V zadnjem zasedanju koroškega deželnega zbora je vložil slovenski posl. Grafenauer predlog gledé razširjenja volilne pravice za deželni zbor. V predlogu se je poslanec poleg dosedaj brezpravnih deželanov oziral posebno na krivice, ki se godé v tem oziru koroškim Slovincem. Z ozirom na ta predlog je izdelal sedaj odsek za preosnovo deželnozborskega volilnega reda načrt, ki se pa kaj malo ozira na zahteve slovenskih zastopnikov. Glavne določbe tega načrta so nastopne: Osebe moškega spola, ki so prestopile 30. leto svoje starosti ter bivajo vsaj že šest mesecev v dotični občini, ne pripadajo pa še nobeni volilni skupini, volijo v posebni volilni skupini in v treh volilnih okrajih skupno tri poslance. — Volilno pravico v skupini mest in kmečkih občin je razširiti na vse one osebe, ki, akoravno njih davek ne presega 5 oziroma 4 gld., plačujejo sploh kak naravnosten davek od svojega posestva ali obrta. — Volitev je v vseh volilnih skupinah direktna in tajna. — V kmečki skupini je volilni okraj vsaka občina, ki šteje vsaj 1000 duš. — Toda tudi ta načrt, akoravno v marsikaterem oziru zelo pomanjkljiv, ne bode sedaj, ali vsaj tako naglo prodr. Pokopali so ga »ljudski prijatelji« à la dr. Lemiš, ki je z ozirom na eventualnost, da se državni zbor morda razpusti v najkrajšem času, predlagal, naj deželni zbor takoj naroči odseku, naj izdela nov načrt, po katerem se uvedejo takoj direktne volitve za kmečke občine. Ta predlog je bil vsprejet in toraj deželni zbor poleg tega ne bode sklepal o nikakih nadaljnjih spremembah.

Adresa češkega deželnega zbora. O adresnem načrtu, kakoršnega je izdelal poslanec dr. Kramar, se je posvetovala minulo soboto adresna komisija ter ga po zelo kratki razpravi vsprejela soglasno. Adresa je precej obširna in razpravlja nekako nastopno vsebino: Politične razmere v Avstriji so se v poslednjem času zelo poostrile, državni zbor, katerega čaka poleg dru-

gih važnih nalog tudi obnovitev nagodbe z Ogersko, je postal središče nepopisnih škandalov in vrlo nezdravih razmer. Onemogočeno je vsako pozitivno delo, narodnostni boj združuje delavne elemente, načelo parlamentarne večine, brez katere si parlamentarizma ne moremo misliti, se popolno prezira in tepta. Vse to pa provzroča neizmerno škodo avstrijskim narodom in v narodnem in v gospodarskem oziru. Vsled ljutih narodnostnih bojov nazaduje trgovina in obrt, pa tudi poljedelstvo trpi vsled tega neizmerno škodo. Kaj naj pa še le rečemo o brezpravnih delavcih, ki zaman pričakujejo, kedaj se jim zboljša njih nezno stanje. Deželni zbor češki bi rad pripomogel k ugodni rešitvi teh perečih vprašanj, toda njemu so zavezane roke vsled omejene legislativne kompetence. Vseh teh neugodov pa je kriv le nenaravni centralizem. Prizadevanje, s katerim se je skušalo utrditi ta centralizem, je poleg drugega oropalo deželne zbornice pravice, po kateri so smeli pošiljati svoje zastopnike v državni zbor. Kompetenca deželnega zbora je preobsežna, vsled česar ne more uspešno zmagovati ogromnega dela, in je torej nujno potrebno, da se čim prej razširi avtonomija deželnih zborov in se jim odkaze širši delokrog. V odstranitvi sedanjih nezdravih razmer pa je nujna potreba, da se deželnim zborom zopet podeli pravica, odposiljati svoje zastopnike v državni zbor, oziraje se seveda na sedanje razmere in na varstvo narodnih manjšin. Konečno govori adresa še o češkem državnem pravu, o enakopravnosti in enakoveljavnosti obeh narodov in nerazdeljivosti dežela češke krone. Sklepa pa se z željo, da bi čim prej v veselje obeh čeških narodov zasvetila se krona sv. Vavra na glavi premodrega vladarja. Adresa splošno ugaja, le glede novega volitvenega načina v državni zbor in pa glede tega, da se adresa ne spominja tudi verskega momenta, se bo nekaterim najbrže premalo prikupila.

Nemiri na Ogerskem postajajo z vsakim dnem resnejši, posebno med kmečkim prebivalstvom. V szabolskem in szathmarskem okraju se dogajajo vedni prepiri in boji med orožništvom in po socijalističnih kričarjih nahujskano množico. Oblastva se boje, da navstane pravcati upor med kmečkim prebivalstvom, in so v to svrhu odredila najboljše navodila. Po sedmi uri zvečer se brez posebnega dovoljenja ne sme nihče več giniti na prosto, orožništvo in pa vojaštvo pa čuvata in vzdržujeta red. Aretuje se vsak dan več izgreznikov. Proglašena je torej za ta dva okraja že nekaka nagla sodba. Vlada žal šele sedaj uvideva grozne posledice židovskega socializma, katerega je dosedaj negovala, kakor punčico v očesu.

Zola-Dreyfusova afeta še davno ni rešena, akoravno je obravnava trajala že teden dni. Zadeva se nahaja nekako v istem stadiju, kakor po preteku prvih dni, kajti od vseh dosedanjih prič razun polkovnika Picquarda, niso mogli Zolovi zagovorniki izvedeti ničesar, kar bi bilo v zvezi z Dreyfusom. Iz izpovedbe glavne priče Picquarta pa je razvidno, da je on še vedno prepričan o krivdi Esterhazyjevi in da še vedno dvomi nad krivdo Dreyfusovo. Dokazov, tehničnih dokazov seveda ni navedel obilo in tako tudi ta priča ni kdove koliko vredna. Izjave tega moža tolmačijo seveda razni listi po svoje in je izrabljajo v svoje svrhe, istina pa je, da Zola-Dreyfusova klika s tem ni mnogo pridobila. Vsekako pa se je bati večjih demonstracij in razporov med zagovorniki armade, oziroma vlade in preje imenovano kliko. Dejstvo, zakaj vlada noče nikakor ustreči Zolinim pristašem in privoliti v temeljito revizijo Dreyfusove afete, je sedaj nekoliko bolj pojasnjeno. Prvič ne spada ta zadeva pred civilno sodišče, ampak le pred vojaško, ki je pa že definitivno izreklo svojo sodbo oziroma Dreyfusa kakor tudi oziroma Esterhazyja, drugič pa vlada ne mara spravljati te zadeve v javnost, ker je s tem kolikor toliko v nevarnosti rusko-francoska alijanca, ko bi Rusi izvedeli, kaj so Dreyfus in njegovi razodeli nemškemu poslaništvu v Parizu. Židovsko liberalni listi, ki se seveda na nečuten način ogrevajo za pornografa Zola in katere mora seveda posnemati tudi »Narodov« podlistkar in Zolin sodrug Govekar, tožijo že sedaj o »nečutenih krivicah«, ki se gode »možu resnice in pravice«, in napovedujejo, da bo zmagal le »klerikalni zmaj«, ako sodišče obsodi Zola radi razžaljenja vojnega

sodišča in armade sploh. Največja židovska nesramnost pa obstoji v tem, da si dajo iz Rima brzojaviti o prizadevanju Vatikana (!) za obtožbo literata Zole. Kaj bo pač imel Vatikan od tega, ako prisodijo porotniki Zoli nekaj mesecev zapora?

Cerkveni letopis.

7. t. m. bilo je 20 let, kar je umrl slavn papež Pij IX.; v Rimu spominjali so se tega dne s slovesnimi zadušnicami. — Red trinitarcev, ki je premno storil za oslobojenje krščanskih sužnjev iz mohamedanskih ječ in verig, obhajal je te dni 700 letnico svojega obstanka. Ta red je praktično že davno reševal socialno vprašanje, kar priča njegova veleznamenita zgodovina.

Nekaj znamenitega iz starinoslovja. L. 1856 našli so v Rimu na Palatinu med razdrtinami cesarske palače na neki steni karikaturu, ki predstavlja na križ pribitega človeka z oslovsko glavo, to spako pa moli nek drug človek. Ta najdba znana je pod imenom »il crocifisso graffito«, ali nemški »das Spotterucifix«. Cesarski strežniki in vojaki, ki so v teh prostorih prodajali dolgčas, črtali so na zid take za kristjane sramotilne podobe. Letos pa je prof. Maruchi našel veliko v zid začrtano podobo Kristusovega križanja. Izdelano je vse natančno in podrobno, pri podobah posameznih križanja se udeležujočih vojakov napisana so njih latinska imena. Pod podobo napravljen je daljši latinski napis, v katerem se nahaja tudi ime Kristus. Podobe visoke so po 15 cm. V sredi je križ, na katerega ravno Kristusa privezujejo, da ga pribijejo. Tudi podoba Pilatova je vmes. Nekateri domnevajo, da je ta podoba delo navajene roke kacega vojaka, ki je bil sam pri križanju navzoč. Prof. Maruchi objavil bo o tem kmalu daljši spis, ki bo vso zadevo pojasnil.

Protestantski pastirji gredo za framasonsko ogrsko vlado čez drn in strn, samo da škodujejo katoličanom. Vlada pa ve ceniti njih pomoč in jim bo izboljšala dohodke za 1½ milj. goldinarjev. Katoliški duhovniki pa le čakajo in čakajo, kedaj bo ogerska vlada vredila njih kongruo, o izboljšanju pri obstoječih razmerah pač ni govora. A ne zgodi se ni prvo, še manj pa drugo.

V Palermu sklenil je občinski svet da se v ljudskih šolah zopet poučuje verouk, seveda samo za tiste, ki ga hočejo, a hoče ga 10.000 ljudi, ki so občinskemu svetu v tem oziru poslali spomenico s svojimi podpisi.

23. majnika t. l. bode 400 let, kar so uporabnega meniha in lažiproroka Lavanarolo, ki se ni hotel pokoriti papežu, usmrtili. Framasoni nameravali so proslaviti njegov spomin in pri tem, kar se ume samo ob sebi, priložiti cerkvi sploh in inkviziciji posebej par gorkih. Pa, v njih navdušenju jih je ohladil pesnik hudičevih pesnij, zloglasni br. . . Carducci; pisal je florentinskim bratcem: »Upam, da opuste moji bratje misel na to slavlje, ter raje prepuste katoliškim društvom, da slave fanatičnega in prenapetega meniha, ki je postal žrtva svojih iluzij in čudnega misticizma«. Čast inkviziciji je rešena po najbolj zagrizenem framasonu. Čudno!

Socialni demokratje se na Nemškem pritožujejo, da ravnaajo z uredniki njih listov kakor z navadnimi zločinci. Vklepajo jih v verige, prepovedujejo vsako branje in pisanje ter jim jemljejo knjige, vtikajo jih vkup z zločinci najnižje vrste. Ne da se tajiti, da nemška vlada postopa z njimi surovo. A kako je v kulturnem boju postopala z visokimi cerkvenimi dostojanstveniki? Katoliki ne morejo pozabiti, da je bil spoznavalec nadškof Pavel Melchers vpisan med kaznenci kot delavec, ki plete slamnate kite! Sramota, katero so tedaj navalili na katoliške duhovnike, je nepozabna in pada sedaj na tiste, ki so mislili, da cerkve ne morejo nikdar dovolj sramotiti, nikdar dovolj preganjati. Prst božji!

Poročali smo zadnjič o Spevec-Koreničevi zadevi na Hrvaškem. Nekaj podobnega godi se na Moravskem. V Brnu izhajajoči rudečkarški list »Ljudski prijatelj« napisal je članek z bogokletnim naslovom: »Jezus iz Nazareta na zatožni klopi.« Državno pravdnništvo ni zasleglo tega lista. Pač pa so protestovala katoliška društva in je nek poslanec v zbornici interpeloval namestnika v tej zadevi.

Francoska zbornica, ki je v desetih letih pristigla duhovnikom dohodke za deset milijonov frankov, odščipnila jim je zadnjič zopet 300.000

frankov. — Samostane, ki krivičnega davka ne morejo plačati, vlada pridno zatira, redovnike pa postavlja na ceste. — Smrti dan Ludovika XVI. obhajali so v mnogih mestih s slovesnim Requiem. — Ker je sedaj na Francoskem antisemitizem v najlepšem cvetu, zanimivo je vedeti število tamšnjih židov. Samo 71.000 jih je; 42.000 v Parizu, 8000 v Bordeaux, 19.000 na vzhodni meji, drugi raztreseni drugod. Židje tvorijo $\frac{1}{5000}$ vsega francoskega prebivalstva, a imajo jedno četrtino vsega francoskega premoženja, ki znaša 80 milijard, namreč 20 milijard. Na to premoženje naj naloži francoska vlada davek, dobila bo več ko pri kapucinih.

Kakor znano, odpovedal se je pred par leti nadškof v Bukareštu, Zardetti, jako zmožen mož, svoji stolici. Njegov naslednik Fr. Ks. pl. Hornstein ni imel lahkega stališča. Vendar je s svojo odločnostjo in požrtvovalnostjo premagal vse ovire in si pridobil ne samo veliko naklonjenost kraljevo in srca katoličanov, ampak tudi spoštovanje drugovercev. Pozidal je v tem kratkem času mnogo novih cerkva, nekaj starih popravil in razširil, in to vse brez vladne pomoči, le po dobroti ljudij. Nadškof pa skrbi tudi za zjedinjene Grke; sedaj jim hoče pozidati cerkev, ker mala kapelica ne zadostuje za 3000 do 4000 ljudij.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. februarija.

(Deželna zavarovalnica.) Mi nasproti »Narodu« glede zavarovalnice ostanemo pri tem, kar smo pisali, naj tudi še toliko zabavlja. Do deželne zavarovalnice mora priti po vzgledu drugih kronovin tudi v naši deželi; proti temu so sami oni, ki so pri tem denarno prizadeti. To je gola resnica, proti kateri nič ne pomaga tudi še tako zvito zavijanje. Prepričani smo, da bomo za tako ljudstvu prekoristno napravo vendar našli večino ondi, kjer sede zastopniki ljudstva, ne pa zastopniki privatnih zavarovalnic.

(V varstvo slovenskemu dijaštvu.) Klub slovenskih deželnih poslancev v Gorici je sklenil nastopno resolucijo: »Priznavajoči opravičenost izjave slovenskega dijaštva v Gradcu od dne 1. t. m. in pozdravljajoči z veseljem vsaki odločni korak naše visokošolske mladine; poudarjajoči nujno potrebo slovenskega vseučilišča v srcu Slovenije, v Ljubljani, za kulturni napredek slovenskega naroda, ter prepričani, da zdvijanost protivavstrijskega gibanja in terorizovanje nemških nacionalnih chauvinistov merodajnim krogom odpre oči na žalostni položaj slovenskega prebivalstva: obrača se klub slovenskih deželnih poslancev v Gorici na visoko vlado, da ukrene potrebne mere, da štiti slovensko dijaštvo in mu omogoči nadaljevanje pričetih studij, ter pozivlje državna poslanca slovenskega dela kronovine, da proti vladi uporabi vsa zakonita sredstva, da nemudoma izposlujeta veljavnost izpitov na zagrebškem vseučilišču za totransko državno polovico in da se slovensko vseučilišče v najkrajšem času otvori v središču slovenskega naroda v Ljubljani«. To resolucijo je rečeni klub doposlal g. županu in deželnemu poslancu Ivanu Hribarju v Ljubljano z izjavo, da se izreka solidarnim s slovenskimi deželnimi poslanci v središču Slovenije v nadaljem nastopanju v isti stvari.

V Gorici, dne 8. febr. 1898.

Za klub slovenskih poslancev:

Dr. Henrik Tuma, Dr. Gregorčič,
dež. posl. in odb. drž. in dež. posl.

(Dnevni red) občinskega sveta ljubljanskega izredni seji, katera bode v torek, dne 15. februarja, t. l. ob petih popoldne v telovadnici I. mestne deške petrazrednice v Komenskega ulicah. I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Stavbenega odseka poročila: 1. o rekurzu hišnega posestnika Matije Briškega v zadevi nameravanega podiranja dovršenega zidu pri redutnem poslopju; 2. o prizivu hišne posestnice Marije Wettachove v zadevi naprave podstrešnih stanovanj. IV. Policijskega odseka poročila: 1. o pritožbi posestnika Ivana Jenka v Vodmatu proti odloku mestnega magistrata zaradi plačila pasjega davka; 2. o dopisu glavnega odbora c. kr. kmetijske družbe kranjske glede vsakoletnega prispevka k nameravanemu kmetijskemu kemiškemu poskuševališču; 3. o poročilu policijskega referenta o delovanju mestne policije v letu

1897. V. Direktorija mestnega vodovoda poročilo o prošnji tvrdke Krix in Friedman na Dunaju, za obligatno vpeljavo njenega patentnega ligatorja. VI. Personalnega in pravnega odseka poročilo o dopisu županovom, da se odveže mestni inženir Ivan Sbrizaj nadaljnega službovanja in da se vsled tega izpraznjena služba takoj razpiše.

(Osebnost.) Vodja poštnega in brzojavnega urada v Št. Petru na Notranjskem, oficijal Ferd. Karis, je imenovan poštним upraviteljem na dosedanem mestu.

(Duh. spremembe iz lavant. škofije) Prestavljeni so gg. kapelani: Fortunat Končan v Griže, Anton Pintarič v Ponikvo, Ivan Šanda iz Prihove v Makole, Maks. Ocvirk v Prihovo.

(Nemški burši po Ljubljani provocirajo!) Kako nesramno predrzni so postali zadnji čas nemški burši, dokazuje najbolje dogodek, ki se je zgodil danes opoldne. Po Knafelovej ulici prideta v spremstvu jednega nemškega igralca dva burša z nemškimi čepicami ter so na voglu Šelenburgove ulice trčili ob dva slovenska mladeniča. Kakor »Kulturvolk« par excellence so se burši koj odrezali z »Lausbub«, kar je jeden mladeničev koj s tem potrdil, da je jednemu teh buršev pripeljal mastno zaušnico, da mu je čepica daleč odletela. Zdaj so burša in njih drug, igralec nemškega gledališča, kar besneli in ko vodopad sipali so najfinejše izraze finega milega nemškega jezika na uboge Slovence. Seveda se je koj ljudstva zbralo na stotine in slabo bi se bilo nemškima buršema in njih drugu godilo, da jih ni policija spremila domov. Tako daleč smo srečno zopet prišli, da se po belej Ljubljani provocira in psuje mirne Slovence. Na noge vsaki in pokažimo dostojno, da smo mi kulturni, a taki Nemci da so »minderwerthig«.

(Za železničarje.) V kratkem izide minister-ska naredba glede ureditve delavne dobe pri drž. železnicah, ki stopi v veljavo še v tem polletju. Za zasebne železnice ta naredba sicer ne bo obvezna, vendar se zatrjuje, da so jej pritrdili tudi zastopniki teh podjetij. Jedna najvažnejih določb obstoji v tem, da mora slediti dvanajsturnemu delu vselej in brez izjeme dvanajsturni počitek.

(Napovedbe o osebni dohodarini.) Iz razglasa finančnega ministerstva se razvidi, da one osebe, ki uživajo prihodnini zavezane prejemke, ne smejo, kakor je pri dohodnini, pričakovati posebnega poziva na podajo napovedi ali vročbe obrazca za napoved. Zatorej se vsem osebam prihodnini zezanim v njih korist priporoča, da skrbje za podajo napovedi v za tekoče leto do 15. svečana podaljšanim roku, ako se hočejo izogniti z zamudo spojenim zakonitim posledicam in posebnemu pozivu po § 140 zakona z dne 26. oktobra 1896 (drž. zak. št. 220).

(Iz Brusnice) dne 11. febr. Ni še minulo leto in že smo imeli v drugič volitev župana. Lansko leto se je namreč vsled bolezni in drugih težav odpovedal g. Božič; mesto njega je bil izvoljen gosp. France Štefanec iz Rateža. — Ker je minula postavna triletna doba, vršila se je dne 10. t. m. zopet volitev župana in odbora. — Da si je g. Štefanec v par mesecih pridobil občno spoštovanje, pokazalo se je pri volitvi, ker je bil soglasno zopet županom izvoljen. Po dovršeni volitvi in obljubi se je gosp. župan najpreje spominjal v gorkih besedah šestdesetletnice mašništva in dvajsetletnice papeževanja našega sv. Očeta Leona XIII. Vsi odborniki so navdušeno pritrdili njegovim besedam s srčno željo, da bi nam previdnost božja modrega poglavarja ohranila še mnogo let v čast sv. cerkve ter pomoč vseh narodov. V znak spoštovanja, udanosti in ljubezni vstanejo vsi s svojih sedežev. V isti namen pravi se tudi posebni zapisnik. — Pri isti seji so se stavile še sledeče resolucije, ki so bile soglasno vsprejete: 1. Občinski odbor v Brusnicah odločno obsoja brezmiselno obstrukcijo nemških nacionalcov in socijalnih demokratov, ki s svojo brezobzirnostjo škodujejo razvoju vseh stanov, zlasti še — kmetijstvu. 2. Nadalje izraža iskreno željo, naj bi se obe naši slovenski stranki spravili na podlagi: vse za vero, dom, cesarja v močno, nepremagljivo falango proti nemški oholosti na Kranjskem — v blagor naše mile domovine, v pomoč in radost sosednih bratov na Štajerskem, Koroškem in Goriškem. — Obžaluje pa zajedno čudno, nerazumljivo ravnanje nekaterih Slovencev pri »Slov. Narodu«, ki se v svoji kratkovidnosti izra-

žajo proti spravi. 3. Obsoja razdivjano počenje nemških buršev, ki s svojo predrznostjo hočejo strahovati vso Avstrijo. Obžaluje pa, da so se vsled takega terorizma preprečila predavanja na vseučiliščih, ter da se je na ta način onemogočilo slovanskim dijakom obiskovati predavanja, ko so jih vendar stariši z denarci, pridobljenimi s krvavimi žulji, poslali na vseučilišče v daljno izobražbo.

(Iz Metlike) 13. febr. Željno smo pričakovali dneva, da se bo v deželnem zboru razpravljalo o ustanovitvi deželne zavarovalnice proti požaru. Iz dotične debate v petek smo pa spoznali, da se bo vsa stvar zopet zavlekla in se utegne spolniti beseda, katero je v ljubljanski mestni zbornici izgovoril dr. Tavčar, da deželne zavarovalnice morebiti ne dobimo še 10 let. Se ve, da bi bilo to vseč temu gospodu in tudi nekaterim drugim, katerim je mar le lastni interes. Te dni je bil tu človek, ki je rekel, da je zastopnik banke »Slavije«. On išče podpisov proti deželni zavarovalnici in to le pri takih gospodarjih, kateri še niso zavarovani. Tem pravi, da, ako se ne podpišejo, bodo prisiljeni zavarovati se pri deželni zavarovalnici, pri kateri bodo morali plačevati visoke premije. Tako ravnanje je neovrgljiv dokaz, da le sebičnost nekaterih je, ki zavlačuje vstanovitev deželne zavarovalnice, ali bolje, ki bi najraje imeli, da je nikdar ne dobimo. Takemu človeku, kakor gori omenjeni agent, le dajmo podpis, pa tak, ki mu pokaži pot, katera vodi čez Gorjance, in kamor pride on ali kedo drugi, posveti se mu, kakor zasluži, če hodi po takih poslih. — Mi pa želimo deželne zavarovalnice in le tisti poslanci so pravi zastopniki svojih volilcev, kateri se trudijo, da se ustanovi taka zavarovalnica.

(Razpisuje) se mesto poštnega odpravnika pri c. kr. poštnem uradu v Šmarjeti (okrajno glavarstvo Krško) proti pogodbi in kavciji 200 gld. Letna plača 200 gld. in uradni pavšal 60 gld. Prošnje v teku treh tednov na c. kr. pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

(Osma seja puljske zbornice) dne 9. t. m. se je vršila, kakor se nam poroča od tod, v znamenju strahu pred — policaji. Med groznim vriščem in krikom tako se strani galerije, kakor zbornične večine, ko so hoteli slovenske zastopnike kar udušiti s kričanjem in pocestnim obnašanjem nesramni Lahoni, je predsednik deželnega odbora dr. Gambini hkrati in večkrat zaporedoma pretrgal razpravo trdeč, da je pred vratmi zbornice policijski komisar in tajni policist. Predsednik je sicer na to omenil, da je to že mogoče, a da se ne tiče zbornice, marveč ker je v hiši nastanjeno okrajno policijsko ravnateljstvo, vendar je hotel član N. Venier, da se zaradi tega seja zaključi, kar pa se ni zgodilo. Ta strah pred policijo je vsekako podoben onemu v dunajski zbornici lansko jesen, kajti — hudo delci se povsod bojijo kazni, bodisi na Dunaju ali v Pulju in hudodelec ima slabo vest. Ta strah pred policaji v puljski zbornični večini je dovolj značilen za moralno in faktično vrednost te briljantne večine.

(Istrske stvari.) Na priporočilo slovanskih zastopnikov Istre v državnem zboru dunajskem je odločila visoka c. kr. vlada na Dunaju, da priteče na pomoč stradajočemu prebivalstvu Istre z denarnimi sredstvi. To denarno podporo je razdelilo c. kr. namestništvo v Trstu po okrajih in sicer: okraj Koper je dobil 2000 gld., Poreč 19.000 gld., Pazin 14.000 gld., Volovsko 8000 gl., Lošinj 8900 gl., Krk 4000 gld. in Pulj 4600 gld. Razun tega je še pridržalo namestništvo znesek 5000 gld., da jih razdeli pozneje ondi, kjer bode to najbolj potrebno. Te novce razdele občinski predstojniki na ta-le način: 1. za hrano, 2. za nakup semena in 3. za javne stavbe. Iz tega dejstva se zares vidi, kdo je pravi prijatelj naroda, mej tem, ko italijanaši preže po prilikah, kako bi na vsak način zamorili slovensko prebivalstvo, pomagajo slov. poslanci kjer le morejo. Da jih krvosesi italijanski na tem blagem delu ovirajo, je pač samo ob sebi umevno, ljudstvo pa le izpoznavajo, komu naj zaupa. — V Pomjanu, občine barbanske, je umrl v noči 5. t. m. tamošnji kapelan veleč. gosp. Josip Meglič nagle smrti. Ranjki je bil pravcati mučenik svojega svetega poklica. On je živel z vsem srcem, z vso dušo za vsakršno zboljšanje duševnega in telesnega stanja svojih vernih, a sam je moral prebivati v stanovanju, ki ni bilo ne samo nevredno takega

stanovnika, marveč je bilo istemu še celo na zdravju škodljivo. Govorilo se je vedno, da se sezida novo bivališče duhovniku, a merodajni ljudje so se brigali za vse drugo, nego za rešitev tega tužnega vprašanja. Morebiti pa so to zavlačevali nalašč, ker pokojni mučenik ni bil njihove barve list. Kak bode pač naslednik blagega Megliča, se ne ve, a bati se je, da se ne izpolnijo želje občanov, da dobodo vrednega naslednika svojemu dobremu pastirju. — V Pulju so začeli izdajati italijanaši nov list pod naslovom »Il popolo Istriano« (»Ist-terski Narod«). Že naslov kaže, kam meri tendenca listu in kakor je posneti iz prvih iztisov, bode ta list vredni naslednik svojega umazanega prednika v pokoju »Giovane Pensiero«, katerega je izdajal tisti zloglasni Martinolich v Pulju, ki tiči zdaj za ključem radi poneverjenja ogromnih svot — italijanaškega denarja. Geslo ostane pač vedno isto: Istra mora biti na vsak način italijanska pokrajina, ali pa bodi konec sveta!

(Zima v Palestini) je letos precej huda. V Bejrutu je bilo 31. decembra, —2° C mraza, naredil se je led 13 mm debel. V Gazi padlo je snega za 3 dm.; ljudje kaj takega še ne pomnijo. — 29. decembra utonili so v Jafi pri izkrcevanju štirje Avstrijci.

Društva.

(Slovensko planinsko društvo) ima danes v spodnji kavarni »Narodnega doma« redni občni zbor. Začetek ob 8. uri zvečer. Na-dejamo se od strani članov mnogobrojne udeležbe.

(Veselica.) ki jo je priredilo v nedeljo katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v st. Vidu nad Ljubljano, je jako srečno in lepo vspela. Vspored je bil mnogovrsten. Slišali smo lepo deklamacijo, govor o socijalni demokraciji in krščanstvu. krasno petje (omenimo le, da bi se petje vodil s priznano večino gospod nadučitelj Žirovnik). Igro »Vaški skupuh« so igralci vrlo pogodili. Igrali so, kakor da bi se šlo za res. Škratov smo se malone zblali. Veliko smeja je napravila šaljiva spevoigra »Trije nosovi«. Pa so tudi šentvidski pevci izurjeni! Vsa čast predstojništvu, ki skrbi za tako vedro in zdravo zabavo! Da bi se le vsi pomočniki zvesto zbirali pod svojo zastavo in se ne menili za posmeh tega ali onega zabavljaja! Brez takih ne bo nikjer in nikdar.

(Vabilo) k občnemu zboru kat. pol. društva v Vipavi 27. februarja 1898 popoldne ob 4., ki se bo vršilo v prostorih Vipavske posojilnice s sledečim vsposredom: 1. Odborovo poročilo. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. Odbor.

(Vabilo) k zabavnemu večeru, ki ga priredi katoliško društvo za delavke v nedeljo, dne 20. februarja t. l. v društveni dvorani na Žabjeku št. 8. — Vspored: 1. Nagovor predsednika. 2. L. Belar: »Mi vstajamo«. 3. »Junaštvo materine ljubezni«, deklamuje M. Kristof. 4. J. Volarič: »Moja domovina«. 5. »Najbolj blaženi kraj«, deklamuje Fr. Vehar. 6. Fr. Ferjančič: »Veneec narodnih pesmij«. 7. »Strast vodi v propast«. Igrokaz v štirih dejanjih; spisala F. M. — Vstop je dovoljen udom in povabljenim gostom. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Telefonična in brzojavna poročila.

Konjice, 13. febr. »Katol. politično društvo« je na predlog g. dr. Rudolfa z navdušenjem sprejelo in klubu slovenskih poslancev v Gradec poslalo resolucijo na dovršitev sprave med obema slovenskima strankama na Kranjskem, na korist slovenskih visokošolcev na nemških univerzah in za ustanovljenje slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

Dunaj, 14. februarja. Vsi dijaki meščanskih, strokovnih, tehničnih in drugih šol, ki so se udeležili dijaških demonstracij, so izgubili jeden semester.

Dunaj, 14. februarja. Biblioteka na tukajšnjem vseučilišču je zopet odprta.

Praga, 14. febr. Odsek deželnega zbora, ki se je pečal s predlogom posl. Buquoi, je ta predlog odlonil z glasovi Mladočehov proti sedmim glasovom veleposestnikov. O jezikovnih predlogih posl. Pacaka in Schlesingera bode razpravljala posebna komisija. Poročevalcema sta določena posl. Skarda ozir. Herold.

Praga, 14. februarja. Tu se je vršil shod čeških vseučiliščnikov, katerega so se udeležili tudi profesorji. Sklenilo se je, delati na to, da se ustanovi češko vseučilišče na Moravskem in odstrani nemščina iz čeških

zavodov. V to svrhu se je izvolil odbor 4 profesorjev in 6 vseučiliščnikov.

Praga, 14. februarja. Na shodu čeških in poljskih zastopnikov se je sklenilo osnovati krepko češko - poljsko narodno - gospodarsko organizacijo, ki bo omogočila popolno izogniti se nemškemu proizvajatelju in kapitalistom. Promet se bo vršil le med Češko in Poljsko tako z ozirom na obrt, kakor tudi na poljedelstvo.

Praga, 14. februarja. Veliki gozd kneza Schwarzenberga je v ognju. Na stotine ljudij je pri gašenju. Zažgali so sprehajalec s tem, da so metali v suho travo goreče odpadke smodk.

Brno, 14. februarja. Bivši avstrijski zunanji minister grof Kalnoky je umrl v soboto zvečer. — Cesarja bo pri pogrebu zastopal višji dvorni maršal Cziraky.

Levov, 14. februarja. V poljskih poslanskih krogih se zatrjuje, da je razvoj notranjega položaja odvisen od izjave ministerskega predsednika, katero pričakujejo povodom otvoritve državnega zbora. Računa se že tudi z eventualnim razpustom državnega zbora in se vrše v tem krogu že obširne priprave za potrebne nove volitve.

Budimpešta, 14. februarja. Ogerski korespondenčni urad izjavlja z ozirom na članek nekega ogerskega lista z naslovom: „Nadvojvoda Oton bodoči kralj“, da je vsako razmišljanje o prestolonasledniškem vprašanju popolno neosnovano in absolutno neutemeljena vsaka kombinacija, ker se je zdravje nadvojvode Frana Ferdinanda popolno zboljšalo in je toraj to vprašanje definitivno rešeno.

Varšova, 14. febr. Generalni guverner Ismeretinski se je povrnil iz Petrograda, kjer je pri carju izposloval dovoljenje za ustanovitev poljske politehnike. Zatrjuje se tudi, da si je izprosil glede šolstva najboljše pogoje in dovoljenj.

Rim, 14. febr. Povodom jubileja je bral papež sv. mašo v navzočnosti nebrojne množice vernikov, med temi 15.000 laških romarjev in neštevilnih zastopnikov katoliških društev. Diplomatični zastopniki so prisostvovali sv. opravilu na posebnem odru. Po maši je sv. Oče z močnim glasom zapel Te deum in podelil nato zbranim apostolski blagoslov. Zdravje papeževo je kar najbolje.

Pariz, 14. febr. V seji poslanske zbornice so zahtevali socijalistični in nekateri drugi poslanci, naj se prične razprava o interpelaciji glede Dreyfusove afere. Vojni minister je izrazil željo, naj se ta zadeva odgodi, dokler ni dognana obravnava proti Zoli, ter izjavil, da je Dreyfus izdajica ter je bil pravično in pravilno obsojen. Ako se zahteva revizija te zadeve, treba iskati drugega vojnega ministra. Za odgoditev je govoril tudi ministerski predsednik Meline. Ta predlog je vsprejela zbornica z velikansko večino, s 478 proti 72 glasovom.

Pariz, 14. februarja. Sebastijan Faure je govoril včeraj na nekem shodu o sedanji agitaciji ter francoski armadi.

Umrli so:

11. februarja. Ivan Schmeleer, kuhar, 56 let, Vodmat st. 59, otrpnenje možgan. — Ernest Mate, čevljarja sin, 2 meseca, Kolodvorske ulice 12, hydrocephalus.

12. februarja. Jožefa Potokar, mitničarja hči, 2 leti Vodmat 86, bronchitis.

V hiralnici:

11. februarja. Marija Škerl, delavka, 44 let, plućnica V bolnišnici:

9. februarja. Franc Frölich, mizarški vajenec, 18 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah v mm.
12	9. zvečer	744.9	-5.6	sl. jug	poloblačno	0.0
13	7. zjutraj 2. popol.	745.0 743.5	-16.6 -1.8	sl. jz.ah. sl. svzh.	poloblačno jasno	
13	9. zvečer	742.7	-5.6	sl. jug	megla	0.0
14	7. zjutraj 2. popol.	741.9 740.7	-8.1 +1.0	sl. jz.ah. sl. sz.ah.	megla oblačno	
Srednja temperatura sobote -5.8°, za 5.3° pod normalom.						
Srednja temperatura nedelje -6.4°, za 6.0° pod normalom.						

Zahvala.

112 1-1

Povodom smrti prečast. gospoda, oziroma strijca

Ignacija Podobnik-a

župnika v Preserji

se zahvaljujemo posebno preč. g. dekanu z Vrhnice in drugim prečast. gospodom duhovnikom sosedom, ki so prišli na dan pogreba in ob osmem dnevu, zadnjo čast skazat svojemu umrlemu prijatelju. Tudi se zahvaljujemo gg. učiteljem, ki sta se s šolsko mladino udeležila sprevoda, kakor tudi cerkvenim ključarjem za spremstvo in sploh vsem faranom za podaritev prelepih vencev in za obilno udeležbo in srčno sožalje. Bog povrni vsem skupaj in ohrani blagega gospoda v blagem spominu.

V Preserji, dne 11. februarja 1898.

Feliks Knižek,
kapelan, in

Žalujoči ostali.

VABILO

na

IV. redni občni zbor

I. ljublj. del. konsumnega društva

ki se bode vršil

v nedeljo, dne 27. febr. 1898

ob 3. uri popoldne

v dvorani »Katoliškega doma«.

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Odobritev računa za leto 1897.
5. Volitev 3 odbornikov, 3 namestnikov, nadziralnega odseka in njega namestnikov.
6. Razni nasveti, pri katerih pa se opozarja na § 27, lit. k zadr. pravil

K obilnej vdeležbi vabi

načelnstvo.

Dobro izurjen oženjen

cerkovnik

105 1-2

ob enem rokodelce išče službe.

Več pové upravništvo „Slovenca“.

Vsega ozira vreden

ter domač izdelek je iz kranjskih planinskih rastlin napravljeni likér

„Triglav“

J. Klauer-ja v Ljubljani.

Po svoji čistosti in veliki zdravilni moči za želodec je ta žganjina vsega priporočevanja vredna. Kot krepčalno pijačo naj bi imeli ta likér v vsakem gospodinjstvu.

Na prodaj je v lekarnah gg. G. Plocoit in Ubald pl. Trnkóczy, kakor tudi večinoma pri vseh prodajalcih delikates in v specerijah.

99 25-1

Mauthner-jevih

slovitih

zeliščnih in cvetličnih semen

v
zaprtih, oblastveno zavarovanih zavojih

s sodnijsko vpisano

varstveno znamko „medved“

se nahajajo

komisijska skladišča

pri največ

veletrgovinah z mešanim blagom v Avstriji.

V vsakem kraju je poverjena komisijska prodaja 80 najbolj zahtevanih vrst zeliščnih in cvetličnih semen le jedni tvrdki, toraj nastavljen le jedna omara.

Kot sveža in pristna semena, tvrde Edmund Mauthner (Budimpešta, Andrassystrasse 23.) veljajo le ona, ki so zaprta v izvirne zavitke z letnico 1898 in na katerih se nahaja, kakor kaže poleg stoječa podoba, slika medveda in ime Mauthner.

Pred ponarejanji se svari.

Čas setve: Koncem februarja in marca.

Prostor za posejatev: 25-30 cm oddaljenost vrst 10 cm v vrsti.

Kakovost zemlje: Globoko zrahljana, redilna in ne na novo pognojena.

Dunajska borza.

Dne 14. februarja.

Skupni državni dolg v notah	102	gld.	35	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	"	35	"
Avstrijska zlata renta 4%	122	"	55	"
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	102	"	85	"
Ogerska zlata renta 4%	121	"	55	"
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	"	35	"
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	933	"	—	"
Kreditne delnice, 160 gld.	363	"	25	"
London vista	120	"	10	"
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	"	77 1/2	"
20 mark	11	"	76	"
20 frankov (napoleonidor)	9	"	53	"
Italijanski bankovci	45	"	30	"
C. kr. cekini	5	"	67	"

Dne 12. februarja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	162	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161	"	50	"
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190	"	50	"
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100	"	10	"
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140	"	50	"
Dunavske vravnave srečke 5%	131	"	—	"
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109	"	—	"
Posojilo goriskega mesta	112	"	50	"
4% kranjsko deželno posojilo	98	"	39	"
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	"	80	"
Prioritetne obveznice državne železnice	226	"	—	"
" južne železnice 3%	185	"	50	"
" južne železnice 5%	127	"	60	"
" dolenjskih železnic 4%	39	"	50	"

Kreditne srečke, 100 gld.	199	gld.	25	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	167	"	—	"
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19	"	75	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	27	"	—	"
Salmove srečke, 40 gld.	80	"	—	"
St. Genois srečke, 40 gld.	79	"	50	"
Waldsteinove srečke, 20 gld.	58	"	50	"
Ljubljanske srečke	22	"	75	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	161	"	50	"
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3452	"	50	"
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	430	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	80	"	—	"
Splošna avstrijska stavbinska družba	110	"	—	"
Montanska družba avstr. plan.	148	"	—	"
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	176	"	—	"
Papirnih rubljev 100	127	"	12	"

S 1. januarjem 1898 se je pričelo novo celoletno naročevanje!
„MERCUR“
XXXVI. leto.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih srečk, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.

Brezplačni privržek „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega znamenek vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se najprimerneje s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštah uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

2 gld. 60
celoletna naročnina.